

Factsheet

Enquête Natuurwaarnemers

Het **doel van het onderzoek** is het in kaart brengen van de vrijwillige natuurwaarnemers in Nederland, wat ze doen en waarom. De hoofdvragen zijn:

- 1) Wie zijn de waarnemers? (**box 1**)
- 2) Wat doen ze precies? (**box 1**)
- 3) Wat motiveert hen? (**box 2**)
- 4) Hoe kijken ze aan tegen het delen van data? (**box 3**)

Resultaten

Deze factsheet geeft een overzicht van de belangrijkste resultaten van een **online enquête**, die in de periode september-oktober 2015 is gehouden onder vrijwillige natuurwaarnemers in heel Nederland. In totaal vulden **2193** mensen de enquête in (*Fig. 1*).

Doelgroep: Natuurwaarnemers in Nederland

Uitvoering: Wessel Ganzevoort & Riyan van den Born, Radboud Universiteit

Gefinancierd door: NLBIF

Klankbordgroep: NLBIF, De Vlinderstichting en SoortenNL

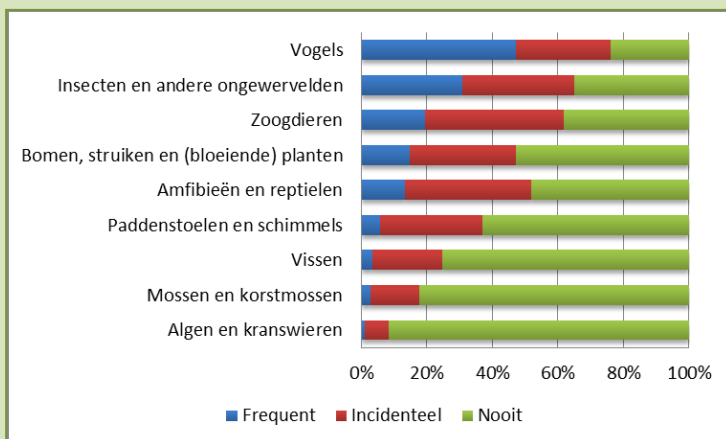
Radboud Universiteit

Box 1: Profiel en werkwijze

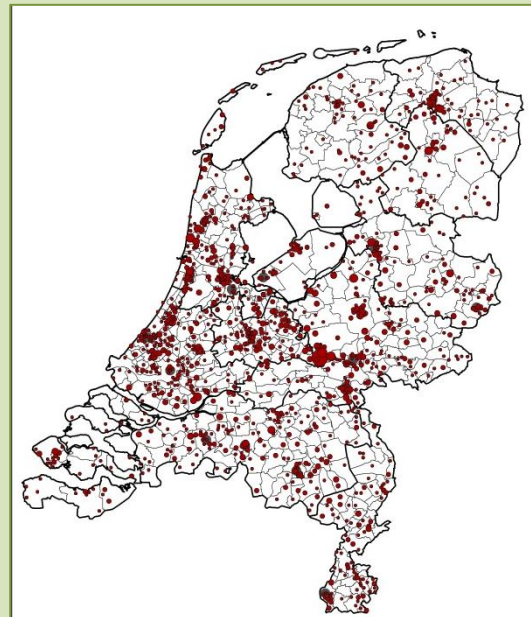
Vooral waarnemingen van vogels, insecten en zoogdieren worden vaak doorgegeven (*Fig. 2*). Het meest gebruikte platform voor het doorgeven is waarneming.nl: 82% van de deelnemers gebruikt dit wel eens.

Het overgrote merendeel (90%) van de deelnemers is meestal alleen bij het waarnemen. Bij twijfel over een waarneming bieden vooral de veldgids en het internet een uitkomst.

Fig. 2 Doorgeven van soortgroepen

Fig. 1 Profiel deelnemers

Geslacht	75% man, 25% vrouw
Leeftijd	Gemiddeld 54 jaar
Jaren actief	Gemiddeld 10 jaar

Box 2: Motivaties

De natuur staat centraal in de motivaties voor het waarnemen: binding met, interesse in en zorg om de natuur vormen de top drie, aangevuld met buiten zijn (Fig. 3). Ook het bijdragen aan de wetenschap scoort hoog.

Wat betreft het belang van hun waarnemingen hebben de deelnemers hoge verwachtingen; niet alleen voor hun eigen kennis, maar ook voor beheer, beleid en wetenschap. Deze interesse in bijdragen aan natuurbeleid en wetenschap bleek ook uit het gegeven dat bijna de helft van de deelnemers meer informatie zou willen over relevant natuurbeleid en wetenschappelijk onderzoek.

Fig. 3 Motivaties van de waarnemers

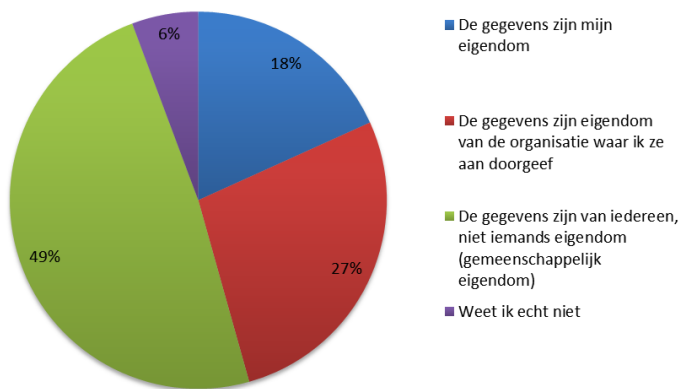
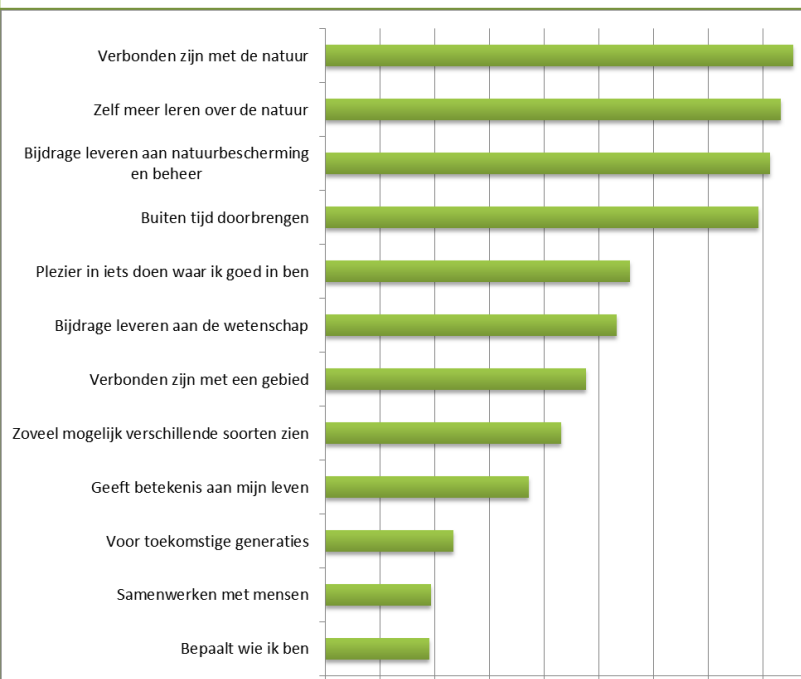

Fig. 4 Van wie zijn data?

Box 3: Data delen

Bijna de helft van de deelnemers ziet waarnemingen als gemeenschappelijk eigendom (Fig. 4). Uit een andere vraag blijkt echter dat de groep die volledig onvoorwaardelijk gebruik steunt een stuk kleiner is (12%); meer dan de helft zou zo mogelijk een vorm van naamsvermelding willen (voor de waarnemer of de gegevensbeheerder), en 37% van de deelnemers wil liever niet dat er (privaat) geld met de waarnemingen wordt verdiend. Daarnaast gaf 69% aan wel in te willen zien of anderen hun waarnemingen gebruiken.

Conclusies en aanbevelingen:

- **Natuur en leren** zijn centrale motivaties voor het doen van waarnemingen; ook blijkt leren voor jongere en minder ervaren waarnemers een belangrijkere motivatie te zijn. Dit biedt mogelijk kansen voor het aantrekken van meer jongeren in het doen van waarnemen
- Er is vraag naar **meer informatie over beleid en wetenschappelijk onderzoek**; platforms en soortenorganisaties zouden hier extra aandacht aan kunnen besteden in hun communicatie
- Data als gemeenschappelijk eigendom vindt duidelijk weerklank onder de waarnemers, maar dit betekent niet dat zij geen voorwaarden stellen aan het delen en gebruik van hun waarnemingen. Ook de discussie over naamsvermelding verdient hierbij aandacht. Deze resultaten benadrukken het belang van **duidelijk databeleid**. Bij het bepalen van dergelijk beleid kunnen geïnteresseerde waarnemers ook direct betrokken worden